

A' ROMAI TSASZARIS AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 3. Juliusban 1792:

*A' belső hírek mind örvendetesek — hát a' külsők?
ezek nem mindég a' leg kedvesebbek!!!*

A' Budáról érkezett Levelek szüntelen hoznak
nékünk ellyan örvendetes híreket, mellyek
a' Publikum figyelmező fülét érdemlik. — 20-dik
Junii reggeli 9 órakor kezdődött vala mind a' két
Táblának ülése. Leg-előbb azt izené az első Táb-
la a' másodiknak, hogy azon kívánságára, melly
szerint a' Helytartó Tanáts Magyarul válaszoljon
a' néki Magyarul irt Vármegyéknek, még most tel-
lyességgel rá nem álhat; mert így a' H. Tanátsnál
lévő Felsőbb 's alsobb Tisztviselőknék számát vál-
toztatni és nevelni kék, és a' Kir. Kints-Tárnak
nagy költséget okozna; de ez ellent nem álván,
H h h
vala-

valamint 18-dikban, ugy most is álhatatosan megállott a' második Tábla ezen tzielja mellett, 's ezt válaszolta az első Táblának irásban: „A' F. Helytartó Tanácsnak dolgozó Műhelyeiben vagynak mind a' Felsőbb, mind az alsóbb Tisztviselők között elegenden, kik a' Magyar nyelvet jól értik, és akaratjokat is azon ki fejezhetik, nem szükség hát a' Kir. Kintstárnok a' Tisztviselőknek szaporittásával több költséget okozni. A' F. Király által lejendő meg erősítését pedig ezen Kéréseknek annál inkább reménylik a' Státusok, minthogy ő Felsőgu az Erdély Országgyűlésnek is ezen kívánságában kegyelmesen meg edgyezett, hogy a' fő Kormány Szék Magyarul Levelezzon az alatta való Székekkel 's Vármegyékkel, 's mivel ezen kérés olyan, hogy az egész Országban nagy örömet okozna — ekkor az első Tábla is rá állott ezen kívánságra. — Vóltanak az első Táblán 18 dikban is igen sokan a' főbb Méltóságok között, u. m. Gr. Szétsenyi, Gr. Teleky Josef Ur ő Exc. jok, Gr. Fekete és mások, kik az Anyai nyelv ügye mellett szollattanak, és ennek bé-hozását kívánnyák vala — de

Végtére, minekutánna a' második Tábla sok külömb külömb féle dolgokat közlött vólna az első Táblával, elegyes Gyűlése lett a' 2 Táblának. Itt el olvastattak azok a' *Representációk*, mellyek az előbbeni Gyűlésekben hozott végzések eránt a' F. Királyhoz valának intézve, és minek utánna a' *Palatinus* és Primás all irásaikkal meg erősítették vólna azokat, az Ország Birája az egész Ország előtt le petsétlé. — Ezen bé-petsételt ő Felsőguhez küldött Levelében a' Státusoknak következendőkré kérettetik vala az Ország Attya, a' Király: „Midön a' környülállások meg engedéndik, jöjjönle ő Felsőgu gyakran *Budára*, 's lakjon itten is egy egy darab ideig; a' *Bétsi Udvari Kamarát*, válasza-el az örökös Német Tartományok' Kamarájától; a' *Bánátságban*, 's más a' tajon lévő Kamarai Jólzágokat osztassa-fel ő Felsőgu kis részekre, 's

adja

adja jutalmúl az ollyatén érdemes Hazafiaknak, a' kik fontos szolgálatokat tettek a' Hazának; az Ország' határainak meg-vissgálása eránt, adjon ki parantsolatokat mindjárt az Ország Gyülése' végződésével; a' Só' árrát szállítsa alább; minthogy a' lágy büntetések miá, nagyon meg teltek a' tömlöztök gonosz-tévőkkel: erre nézve engedje-még, a' szántszándékkal való gyilkosoknak, gyújtogatóknak, 's más efféle nagy bünösöknek halállal való büntetéseket; a' Kamara, németül kezdett irni némely alatta lévő Székeknek: ezt tiltsa-meg ő Felsége; a' a' Magyar Regementekben, oda értvén a' Határnok (Gränitzer) Katonaságot is, Magyar főbb 's alsóbb Tiszteket tételsen ő Felsége, 's Magyar Generálisoknak adja a' Magyar Regementeket; engedje-meg, hogy az Erdélyi Kántzelláriának, a' Magyararral való öszve-kaptsoltatása eránt, a' jövő Diétáig is tételsenek lépések; és hogy *Közép-Szolnok*, 's *Kraszna* Vármegyék, és a' *Kövári* Distriktus edgyesittelsenek Magyar Országgal; a' még *Hudán* lévő Dikastériomok, tételsenek által *Pestre*; az Itélő Mestereknek száma neveltelsék még meg négygel, hogy annál jobb móddal végződjenek a' lok törvényes dolgok; a' Státus-Kántzelláriájánál, ugy nem külömben az Udvari Hadi Kántzelláriánál, 's a' Generál Kommándónál-is alkalmaztalsanak (adplikáltalsanak) Magyarok 's a' t.

Ugyan ezen Gyülésben olvastatott-fel ő Felségének azon kegyelmes meg-edgyezése-is, mely szerint a' N. Magyar Kir. Testörző Sereg a' régi virágjára és lábára állittatik, az az a' mostani 60 120-ra szaparittatik, és a' Fels. Királyi Feltételek eránt hozott végzését-is az Orzágnak; igen kevés változással el fogadta ő Felsége.

Jun. 23-dikán vala az Orzágnak elegyes Gyülése, mellyben a' már rész szerint, közelebb költ Levelünkben-is meg-irt, Fels. Királyi válaszok, a' Státus kívánságára, fel-olvastattak; mellyek röviden ezek: -- „Helybe-hagygya ő Felsége, a' Vár.

Vármegyei fizetéseknek projektált (eleibe terjesztett) nagyobbítását — a' Fogadott Hazafiak' (Indigenák) tételét meg-erősíti. — Az Itélő-Mesterek' mostani számának nyóltzra való szaporítását, jónak találja; hanem még ezután fogja ki-nevezni az új Itélő-Mestereket. — A' Magyar Regementekben, Tiszt. (Offitzir) tétel' alkalmazhatóságával, Magyarokra lesz első fő tekintet. — Meg határozta magában ő Felsége, a' Haza' kérésére: hogy az *Illyriai* Kantzelláriának végét szakaljsza; melly határozását mingyárt tellyesíteni fogja, útazásainak végzésével. — *Közép-Szolnok*, és *Kraszna* Vármegyéknek, 's a' *Kövári* Distriktusnak, ugy nem külömben egészsz Erdélynek Magyar Országgal való öszve-kapcsolását, az Erdélyi Ország-Gyűléstől függeszti-fel ő Felsége. — Még most reá nem állhat, hogy a' *Budán* lévő Dikastériomok, általvitelsenek *Pestre*: mert sok a' költség. — A' Tanítás' módját, addig is fogja tökéletesítettetni a' Fels. Helytartó Tanács által: mig a' Tudományi Tárgyakban dolgozó Deputátzió végre-hajtándja a' maga nagy munkáját. — Maga-is akarja, hogy a' múlt Ország-Gyűlésében ki rendelt Deputátziók (a' Bányász-dolgokban munkálódón kívül) *Pesten* gyűllyenek öszve, a' jövő Novembernek első napján. — *Annál* gyakrabban fog ezentúl mulatni Magyar Országban: mivel a' Királyné-is örömmel tér vissza ebbe az Országba, 's mulat benne (*) — — *Hogy a' Bánya-Kamarák, a' Magyar Kamarától függenek: erre reá áll ő Felsége. A' titkos Státus-Kantzelláriára, Köveitségekre, az Udvari-Hadi-Kantzelláriára, 's Generál-Kommandóokra alkalmaztatni fog*

Magya-

(*) *Minekutánna meg látogatta volna a' Budai Fördöket a' Királyné: ezen látogatást egy rendelés követte, melly szerint az Udvar' számára egy különös fürdő fog építettetni.*

Magyarokat-is. — A' *Bánátbéli*, és az ott körül fekvő Józágait a' Kamarának, kisebb részekre fogja fel-olztatni, 's ezen kisebb Józág darabokat, az érdemes Hazafiaknak meg-jutalmazására fogja fordítani. — Most következett már a' Magyar Nyelv eránt való Királyi Válasz. Ennek olvasására, nagy tsendesség lett az egész Palotában. Azt kívánnya ő Felsége, hogy a' Magyar Nyelvnek bé-hozása, minden erőszak nélkül eszen-meg. Örömet fogja látni, ha a' Magyar Nyelv, rend szerint való tudomány lesz Magyar Országban; hanem a' Magyar Orzághoz tartozó Részekben, p. o. Horvát Országban, rend-kivül-való tudománynak marad. — — Hogy a' Magyar Irásokra, magyarul válaszollyon a' Helytartó Tanáts: erről, úgy itél ő Felsége, hogy ez, még most nagy baj nélkül meg nem eshetne; azért-is el-marad — hanem az a' Deputáció, melly a' Helytartó Tanáts' organizátziójában (el-intézésében) dolgozik, fel fogja tenni a' maga vélekedését, a' Magyar Nyelvnek minél előbb lehető bé-hozásáról. — A' hozzája küldendő Irásokat, Deák nyelven kívánnya ő Felsége. A' Remonstrációk, bé-nyújthatnak Magyar és Deák nyelven; de a' válasz deákúl lészzen reájok.

Itt végre böltsen emlékeztet bennünket arra-is ő Felsége, hogy a' Német nyelvet se velsük-meg, mint egy olyan szükséges Europai nyelvet, melly nélkül az idegenekkel soha kereskedést nem indit-hatunk, és a' mi szomszédainkal nem közösülhetünk, és valóban Nemzeti nyelvünk után, a' mint már sokszor irtuk, ezen kell iporkodnunk.

A' már tudva lévő meg-igért hadi segittségnek helyyes fel-olztására ki-állított *Deputáció*, melly Juniusnak 19-dikén, a' hit le tétel után, fel-vett munkájához is kezdett, e' következő Érd. Hazafiakat foglal magában: — Elöl-ülője ennek a' nevezetes Deputátziónak, Országunk' Palatinussa; Tagjai pedig, először ugyan az Első Táblától, az Egyházi Fő Rendből: Primás Ur ő Eminentziája, 's az

Egri és Zagrábi Püspökök; a' Világiak között pedig: Ország-Birája Gróf Zichy Károly; Tárnok-Mester Vég Páter Ur ő Excell. ja; Gróf Forgács Miklós Nyitrai, Gróf Nádasdy Ferentz Fejérvári, Almásy Pál Aradi, B. Prónay Gábor Gömöri Fő Ispányok; Gróf Széchényi Ferentz Ur ő Excell. ja, Báró Ortzy Josef, és B. Révay Péter Urak. — A' Második Táblától; Personális Ürményi Josef Ur ő Excell. ja. A' T. Papi Rendből: Zdobráczky Püspök Ur. A' Királyi Táblától: V. Judex Curiae (Ország-All-Biró) Tihanyi; Itélő-Mester Somogyi, Kornis, és Atzél Urak; továbbá, Skerletz Adám, és Lukavszky Dónát Urak, Horvát Országai Kir. Tábla-Biró, és Itélő Mester. — A' Dunamellyéki Kerületekből: Benyovszky Ur Posonyi, Szentiványi Ur Barsi, Prileszky Ur Trentsényi, Majthényi Ur Honthi, Gétzi Ur Komáromi, Spisich Ur Szaladi, Horváth Zsigmond Ur Soproni, Jankovits Ur Verőtzei Követek. A' meg nem jelentek között: Dvornikovits Ur. — A' Tiszamellyéki Kerületekből: Gróf Fekete Generális Tsanádi, Domokos Lajos Ur Biharri, Luby Ur Szathmári, Szulyovszki Ur Zempléni, Horváth Pál Ur Ungvári, Horváth Imreh Ur Szepesi, Meltzer Ur Borsodi, Vay István Ur Bereghi Követek; 's a' meg nem jelentek között: Kazinczy Ferentz Ur. — — A' Királyi Városok' részéről: Szombathi Ur, Debretzen; Márton Ur, Sopron; Szmitsek Ur, Eperjes; Plahi Ur, Korpona Városok' Követei. — Minekelötte a' Diétán öszvegyülekezett Rendek innen el-öszlanak, a' munka el fog készülni, 's bé-mutatódik dietális helyben-hagyás végett. „

A' Felsőes Királyi Magyar Kamaránál e' következők léptenek iiszségre:

Tanátsosokká lettek: Gróf Battyáni Kajetán, ez előtt a' Kassai Adminisztráziónál (Al-Kamaránál) Alszeszszor; Cseh László Ur, egy időben Nyitra Vármegyei első Al-Ispány; Kösejö György, ez előtt Titok.

Titoknok ugyan tsak a' Kamaránál; Felesleg-való (Supernumerarius) Tanátsofsá lett: Gróf Szapáry Pál, Nagy és Kis Honth Vármegyék' Fő-Ispánságának Ki szolgáltatója (Adminisztrátora.)

Titoknokokká lettek: *Tartler* János Ur, egy időben a' *Nyitrai* Adminisztráziónál vólt Aktuárius; *Moór* Josef Ur, ez előtt Kontzipista ugyan tsak a' Kamaránál; Kir. Tanátsofs *Hajnóczy* Josef Ur, egy időben *Szerem* Vármegyének Első Al Ispánnya. Vallására nézve, Evangyélikus (Lutheranus.)

Kontzipistákká lettek: *Delivuk Márk* Ur, egy időben *Szerem* Vármegye' második Al-Ispánnya; *Stipsits* Ferentz Ur, ez előtt a' *Kassai* Kommisszáriátusnál Titoknok; *Pindlmayer* Ferentz Ur; *Bodskovits* Tamás Ur; *Sárközy* Gábor Ur (vallására nézve, Református).

Betsületért szolgáló (Honorarius) Kontzipistákká lettek: Báró *Prényi*; és Báró *Lopresky*.

Juniusnak 24 dikén és 25 dikén mi nevezetesek történtenek légyen *Budán*, és 26 dikban miképpen botsuztanak el a' Státusok ő Felségektől, és ő Felségek - is a' Státusoktól, és mint lett légyen vége az Ország-gyűlésének meg-fogjuk írni vóltaképpen.

Elegyes Tudósítások.

Kolosvárról Szent Iván Havának 20 dik napján. Tettzven Felséges Urunknak, ezen Nemes Országban még 1761 ben és 1762 ben fel-állittatott Végbéli Katonák *Limitanea Militia*, ugy mint: a' Vitéz Székelység, és Oláhság boldogságokat jövendőre ki-munkálódni parantsolni; a' végre mind a' Hadi Fiak, mind Hazafiak, Méltóságok és Tiszt Urak közzül egy Biztosi Birói Társaságot méltoztatott ki-rendelni: lévén a' Hazafiak közzül annak első Ülője *Mlgos* Gróf Gubernátor Urunk ő Kegyege; a' Hadi-fiak részéről pedig Erdélyi Fő Vezér *M. Mitrovzki* Ur ő Kegyelmezsége: ki is minekelőtte ezen Nemes Városban holnap leszi egy hete bé-érkezett vólna,

az illendő tisztetség-tételnek meg-adása végett, mind N. Thorda és Kolos Vármegyék, mind ezen Város maga Tagjai között nevezetes számu Lovasokat, magok Tisztyeik és lakosaik között ő Kegyelmségének elejében küldötték; de el nem fogadta, hanem meg-köszönnvén a' tisztetség-tételt el-botsátotta, 's a' szerint a' Városon fellyül a' Tordai Országos út mellett lévő Keresztnél szekereből le-szállván, azt a' Közép kapun üressen bé menni el-botsátotta, 's maga gyalog minden pompa nélkül más Kapura került 's ottan jött bé a' Városra. Imé egy valóságos Követője ez a' Méltóság, a' pompára teljességgel nem vágyott halhatatlan emlékezetű II-dik *Josefnek*. Ez a' nagy Felség midőn 1773-ban ezen Nemes Hazát meg-látogatta, 's Kolosvár felé vette úttyát, észre vévén hogy a' Városnak észak felől lévő Hid nevezetű Kapuja előtt Jobbágyi tisztelettel várattatik, hol a' Kommandáns-is ló-háton a' Kapuk Kultsaival várja vala ő Felségét, el-kerülte, és a' Nap keletre nyiló Közép Kapun jött a' Városba. Kétiségen kívül a' tisztelt M. Hadi Fő Vezér Ur ő Kegyelmsége azt böltsen tudja, hogy a' Polgári Társaság Tisztyeinek, a' közönséges dolgoknak, ítéleteknek ki-szolgáltatásával, azon kívül hogy Cselédes Gazdák lévén, Gazdaságokat folytatni kell; nem külömben, hogy a' Városi Polgári Társaság nagyobbára Mester emberekből áll, kiknek a' Mesterség folytatása élelmeknek 's a' Királyi Adó meg-fizetésének fundamentoma; azért efféle magában semmit érő pompával, azokkal az időt vesztegettetni, 's a' dolgozót úgy a' dolgoztatót is előre ki-intézett tzeljától hátráltatni éppen nem kívánnya. Bizzuk hát az efféle pompákat a' Katonákra, kik minden napon 'Soldot és Kenyeret vévén, kötelelségbéli gondjok az, hogy fegyvereiket és köntöfseiket tsinoson tartsák, minden rendelt órában fel-készülve jelennyenek-meg az Hellyen, mellyen meg-jelenni parantsoltatik. Ezek se nem szántanak, se nem vetnek, még-is élnek — 's a' szerint meg-is jelenhetnek.

Erdélyben Alsó Fejérvármegyében néhai *Szentpáli Sigmund* Ur, kit Májusnak vége felé vadászni hivutt vala *Szentpáli László*, és *Bálint*, egykor tsak meg löve találtatik. — Az Inassa a' meg-löttek, hogy minden gyanut magáról el-hárithassan, a' test mellett álva maradt, mintha Urát löve találta volna véletlenül; de jó is, hogy megszzeb nem ment; mert el fogattatása után meg-vallá, hogy ő a' gyilkos; de ugy reméljük, hogy mások ösztönezéséből. Minthogy ezen Gonosztévőnek már Sententziája is ki-ment, tehát várjuk az egész történetet a' maga mezittelen valóságában minden órán. Gonoszsabb az ember a' *Caucasus* kiellen Erdelyén lakó Fenevadnál.

Gróf *Eszterházy* János Ur ö Exja Grófnéjával. Gr. *Gyulay* Ferentzné Asszony ö Exja, Gr. *Teleki* Ferentzné, B. *Josika* Antalné, és *Haller* Mária Kiss Asszony ö Ngok sok más Uri Méltóságokkal edgyütt Bétsbe érkeztenek, és mennek *Mariatzelbe* Bútsura.

Nints szebb, nints hasznosabb, nints egy Országnek semmi nagyobb boldogságára, mintha ugyan azon egy földnek Gyermekai, Fiai minden személy és Nemzeti vállagatás nélkül olly meg-edgyezve élnek, mint egy Atyának 's Anyának Gyermekai. Ezen edgyességben munkálódnak már régen a' mi 2 Magyar Hazánkban kegyelmes bölts Fejedelmeink, ezen a' mi Nemzetünk oszlop Férfiai és böltsőbb Elöljárói, és hogy is lehetne külömboldogságban egy Országban, hanem ha ennek minden fiai egymást szeretettel ölelgetik, és Nemzeti külömbiséget nem tartanak egymás között. — Azt értjük egy *Erdélyi* tudositásból, hogy a' *Szász* Nemzet Grófja B. *Brukenthal* Mihály Ur ö Exc. ja vészi Feleségül M. B. *Vesselényi* Farkas Ur ö Nga Kiss asszonyát *Ursulát*; Gub. Concipista B. *Brukenthal* Ur ö Nga pedig vészi Hites-Társul Gróf *Kún* 'Sigmund Ur ö Ngának Kiss asszonyát *Rosáliát*. Ezek mind ketten Érdemes Hazafiai a' Kiss *Gozen* földjének Erdélynek.

Az Ország Primása, a' Kalotsay fő Püspök és Püspök Urak briliántokkal ki rakott Keresztekkel ajándékoztattanak meg ő Felségétől, és a' Præpost és Kánonokságok is ki osztattanak — de ezekről ezután név szerint.

Bétsben már minden *Frdnkfurtba* menő Királvi szekerek felvagynak rakva, és minden órán indulandó Kegyelmes Fejedelmünk is. Sok Magyar Gavallérok kísérik ezen Kegyelmes Fejedelmeket ezen hosszú útjára; már sokan, azok között Gr. *Teleki* Josef Ur ő Exja is elmentenek előre.

Konstántzinápolyban, valamint már egyszer irtuk vala, olly nagy a' Pestis, hogy a' Külső Udvarak Ministerei is *Perábol* (Külső Város) más helyekre szaladoztanak ez elől. — Meg volt már a' *Bétsben* lévő Török Követnek Bútsuzó Auden-tziája, és indul minden órán.

Buda 27. Jun. — Tegnap délutánni 5 tödfél órakor a' Királyi palotába felgyűlvén Országunk N. Rendjei, csak hamar meg jelenék közöttünk Fels. Fejedelmünk is, és fel-tett Kalpaggal a' maga Királyi székébe bé-ült. Ekkor fő Kantzellariusunk Gr. *Pátfi* Károly Ur ő Exc. ja egy szép Magyar beszédet tartván, bizonyosá tette az Országot az ő Felsége kegyelmessége felöll. Az után maga a' Felség is egy olly Felséges Deák beszédet monda, a' millyet még a' leg-felsőbb gráditson gondolkodó Anglusok sem igen gyakran hallottanak. Az után oda adta a' F. Palatinus ő Hertzegségének a' maga kegyelmes Dekretomát, melly bé petsételve a' törvényes tzikkellyeket foglalta magában. Már

ekkor

ekkor lehetett a' leg-örvendetesebb szivből szár-
mozó élyen kiáltásokat hallani, mellyek között ő
Felsége is a' Rendektől az öröm által egészen el-
fogatott szivvel bútsut véve. Ezen beszédére ő
Felsége a' maga szobájába bé-ment. „

„ Kevés idővel az után Felséges Aszszonyunk
jelent-meg három Dámáival együtt közöttünk, Gr.
Keglevits által karon fogva közinkbe vezettelve,
és olly ditső Déák beszédet, olly ékesen-szollással
monda, a' melly *Demosthenesnek*-is elégséges lett
vólna. Ez, mondhatom, olly különös történet va-
la, melly minden le irást fellyül halad. Ezt is Pri-
másunk vizsgálta és közönte-meg. Innen men-
tenek N. Rendeink a' Fő Hertzegekhez, a' hol az
el-végezendőket el-végezvén, 6 óra tájba vissza-
mentünk az Ország-házához, a' hol már előre a'
fő Aszszonyságok a' Galleriákban ülő-helyeket el-
foglalták vala. Tsak hamar itt-is meg-jelenék F.
Királynénk *Ferdinánd* Fő Hertzeggel 's Dámáival
együtt, és elegyes ülés tartatván, Palatinusunk ő
H. ge. az ő Felsége Kegyelmes Dekretomát az Arti-
kulusokkal az el-olvasásra által adá, 's töllünk
egyszersmind el-is bútsuzék. A' fel-olvastatott Ar-
tikulusokban mindenek, a' miket kértünk bővön
meg-igértettének, mellyeknek fel-olvastatása után,
Primásunk és Personálisunk bútsuzó beszédjeket el-
végezvén, mind ezeket Országunk Birája bé-rekesz-
té, 's egymástól öröm könnyhullatások között el-
válánk. Elég az, hogy soha még Felség a' Ma-
gyarok szivét, ugy meg nem nyerte mint ez: mélt-
án is, mert Nemzetünket inkább szerető, Kegyel-
mesebb és Kedvesebb Fejedelmünkről még Histo-
riáink sem emlékeznek.

P R O J E C T U M

Repraesentationis ratione plurium Objecto-
rum per Mixtam Regnicolarem Deputatio-
nem elaborata.

*Sacratissima Regia - Apostolica Majestas Domine
Domine Clementissime!*

*I. De Transylvaniæ, reaplicatione item, & reincorpo-
ratione Comitatum, & Districtuum ad Regnum
Hungariæ spectantium.*

Transylvaniam, veluti ad Sacram Regni Hun-
gariæ Coronam pertinentem per Majestatem vestram,
qua Regem Hungariæ possideri, per Articulum etiam
18um 1741 disertis verbis recognitum est, nunc qui-
dem quia brevitatem temporis constringimur, & ea
saltem in deliberationem summere constituimus, quæ
moram non paterentur, circa arctiorem cum Tran-
sylvania unionem, per ipsos etiam Transylvanos ex-
petitam, tractatum ingredi non possumus, sed ut fu-
turis sub Comitibus majori cum efficacia consilia nostra
hanc in rem conferre valeamus, meritum isthoc in
Regnicolari Publico Politica Deputatione cum Benig-
no Majestatis Vestræ annutu pertractandam esse cen-
semus.

Quia tamen disponente eodem 18mo Articulo
Comitatus Kraßnensis, Mediocris Szolnok, & Za-
randiensis cum Districtu Kövár, tanquam ex integro
ad Regnum Hungariæ spectantes Jurisdictioni Regni
hujus, auditis etiam desuper Transylvanis reincorpo-
rari debuissent, re interim hac a tot Annis adhæren-
te, Majestatem Vestram qua Legum nostrarum sum-
mum Custodem, & Executorem demisse oramus,
dignetur celeriore præcitate Legis effectum benigne
procurare.

II. De effectu nonnullorum Articulorum procurando.

Quoniam relate ad Regna Dalmatiæ Primo Ar-
ticali 58. novissimæ Diætæ de applicandis ad quævis
Dica.

Dicaſteria, & in ſpecie ſtatum etiam eorundem ſu-
alternum eorundem Regnorum Individuis, Secundo
Articuli 62. de plagæ inter viam Carolinam, & Jo-
ſephinam incorporatione, ac Tertio Articuli 63 de
Generalatus Varasdinenſis reincorporatione, & co-
hærenter oppidi etiam Czirkveno ad Statum Privile-
gialeſe repositione ſonantium, effectus nondum pro-
curatus haberetur: licet autem Quarto Articulo 64
noviſſimæ Diætæ Sua Majeſtas Sacraſiſſima illegali-
bus in confiniis Regni Militaribus a Nobilibus & Ci-
vibus exigi ſolitis Taxarum deſumptionibus medelam
ſemet Benigne poſiturum aſſecurare dignata ſit, quia
tamen hæc adhucdum, uti id in ſpecie cum Dominio
Montis Claudii in ponte ſupra limitaneum fluvium Ló-
nya ad Ivanich exſtructo, dum nempe ab allodiali-
bus ſuis frugibus Telonium ſolvere Anno proxime
elapſo coactum eſt, contigit, in iisdem confiniis de-
ſumerentur, dignetur itaque Majeſtas Veſtra Sacra-
ſiſſima pro ingenta ſibi juſtitia Clementer diſponere,
ut præcicatorum Articulorum effectus, ac obſervan-
tia procuretur.

III. De Dicaſteriorum Peſtinum translatione.

Cum rationum Momenta, quæ Curia Regiæ trans-
lationem neceſſariam eſſe evicerunt, pari ratione re-
liquorum etiam Dicaſteriorum Peſtinum ſuſcipiendam
transpoſitionem exigere videantur, Majeſtatem Ve-
ſtram humillimis oramus precibus, dignetur Artli
39 mi 1791. effectum Benigne procurare. Motiva,
quibus preces noſtræ ſuſciuntur in Comitibus proxime
præteritis ubertim deduximus, & alioquin Majeſtas
Veſtra, quæ ſitum utriusque Urbis abunde novit,
propria Sua experientia æquitatem deſiderii noſtri
Clementer perſpectura eſt, huic nec aliud nobis ſupe-
reſt, quam ut Altiffimis Gratiis, & Clementiæ Re-
giæ nos commendemus, qui homagiali in ſubmiſſio-
ne manemus.

Majeſtatis Veſtræ.

Humillimi Capellani, & Servi perpetuo-
que fideles Subditi SS. & OO. Regni
Hungariæ, Partiumque adnexarum Di-
ætaliſter congregati.

A' Frantziák Vezére *Lukner* bé-nyomulván a' mi *Flándriánknak* Napnyugoti részébe, 10 ezer fejből álló népét *Menin*, *Ypern* és *Kurtrik* nevű Belga Várofsainkba' bé-szállította. Né-künk itt csak 800 szabad Sereg-béli katonáink állottanak, az ugy nevezett *Zöld-Laudonok* között, az ő Komendánsoknak *Miliusnak* vezérlése alatt; kik minekutánna a' sok ezer Frantziák előtt sokáig igen vitézül és ditséretesen helyeiket meg-tartották volna, végre magokat igen szerentsésen visszavonták. A' Frantziák között leg-alább-is el-esett 300. Már most nekünk-is több Sergeink indultanak ide, és könnyen közönséges tsatára kerülhet a' dolog.

A' Frantzia Király közelebbről 2 igen nevezetes Dekretomoknak irt a' *Sanctió* helyett *Vetót* alá-jok. Edgyik ezen Dekretomok között szollott a' meg-nem esküdött Papoknak az Országból való kiűztetésekről, a' másik pedig arról, hogy az Országból 20-ezer fejből álló Patrióta Sereg gyűjtésék *Páris* Várofsa mellett öszve. Ez a' két rendbéli *Vetó* felette erősen fel-nyitotta a' *Jakobiták* szemit, ugy-mint a' mellyből azt kezdik észre venni, hogy lenni kell a' Király körül olyan Sergeknek, mellyek, ha a' szükség kivánni fogná, *XVI-dik Lajos* mellett fegyvert rántani fognának.

Azok a' Nemzeti Sergek *Párisban*, kiktől ugy ítélnek, hogy magokat az Udvar mellé adták, magokat minden nap tüzelésben gyakorolják: ellenben a' Nemzeti-gyűlés el-végezte és parantsolatba adta ki, hogy mihelylest a' szükség kivánni fogja, minden valóságos Polgár az első jel-adásra fegyvert ragadni és ki-rukkolni tartozzék. — Már nem sokáig halad a' Frantziák dolga. Lehetetlen hogy vagy jobbra vagy balra ne dőljön. — Ha arra tanálják magokat a' Frantziák venni, hogy egyezésre botsát-

botsákozzanak a' Printzekkel, ekkor *Anglia* és *Spanyol* Ország fogják a' Közbenjáróságot vinni.

Lambro-Cazzinoniról, arról a' Török háboru alatt hires Orosz tengeri Obersterről, ki a' *Középtengeren* a' Törököket gyakran meg verte, és a' kiktől ő is utoljára jól meg-verettetett volt, erről azt írják *Triestből*, hogy a' hatalma alatt lévő *Orosz* hajós sergetskével el-pártolt a' *Tsáizárnétól*, és a' *Frantzia* hajós Sergekkel akarja magát öszve venni: sőt már a' *Dalmatzia* körül lévő szigeteken kezdett-is pusztítani, és egy olyan szigetre rendelte a' maga főbb szállását, a' hová akármelly erővel-is bajoson lehetne közelíteni.

A' *Frantzia* Nemzeti-gyűlésben most ezen nevettségre méltó per forog fenn. — A' napokban meg veri egyik Nemzeti Deputátus a' másikat. E' panaszra megyen, és a' N. Gyűlés elejébe terjeszti a' dolgot. Már ez nem kitsiny dolog — mondának a' meg-verettetettnek pártfogóji — és ezt éppen olyannak lehet tartani, mintha valaki a' Királyt verte volna meg. — Nem: — felelének mások — sőt ellenben olyan, mintha egy Király más Királyt vert volna meg, és azért jó lenne ezen magános pert nem-is tenni közönsé eszé, hanem hadd esnék meg a' békeféség ezen két fő verekedő személlyek között tsak magánoson a' mint a' verekedés esett. — Ez a' történet igaz: de még ez után halljuk meg a' pernek ki-meneteletét. — Nevettséges dolog. Erősen megszűze terjedett a' *Frantziák* *Philosophiája*. Már most nékik egy Király helyett 1200 Királyok vagyon, azonban a' kinek 20 póltrája vagyon, a' még valaha várhatja a' Királyságot; mivel valóztathatik Nemzeti Deputátusá.

Helvétziában kevés napakkal ez előtt egy olyan dolog történt, melly illendő tanusággal szolgálhat némelly embereknek. Itt egyik nagy Városban egy tsinos, közönséges nevet viselő 's egyszerűsmind jó szolgálatjáról a' közönség előtt is érdemes hirhen lévő Szűz tartozkodván, történik, hogy

hogy nem meszse az ő szállásától egy meg-öletett gyermek tanáltatik az utzán. A' gyanu leg-előbb is őtet érdekli, mint leg-közelebb valót, és meg-is fogattatván, vizsgálás alá vonatik. Lehetetlen — felel a' szegény Szüz — hogy a' Magistrátusnak leg-kisebb gyanuja-is férhessen ő hozzá az utzára ki-tétetett gyermeknek meg-ölettetése iránt, mivel ő éppen most vólna terhes állapotban. Jól vagyon — tehát ide illő mester emberek u. m. Orvosok és Bábák hivattatnak elő. Meg-teszi mind két fél a' maga probáját. Az Orvosok terhesnek tanálják a' leánkát. A' Bábák ellenben — (tudni-való, hogy ezeknek kell mindenütt tudósabbaknak lenni) — azt erősítik, hogy nem tsak nem terhes, hanem tsak kevés ideje, hogy meg-kellett a' gyermekinek lenni. A' szegény léány is meg-unván a' sok foggattatást, azt mondja egyszer, hogy ő vallást tézzen ugyan ezen bünéről, de olly feltétel alatt, hogy többet ne vallásák. Ez meg-esvén, halálra ítélték szegény, és nem tsak az előtte fel olvastatott ítéletet halgatta minden meg-illetődés nélkül, hanem a' halálra-is tsudállatos tsendességgel készült egész az utolsó estvéig. Ekkor meg-valja a' könyörögni hozzá járó Papnak, hogy ő maga ugyan kész meg-halni: de tsak a' maga szive alatt verő ártatlant sajnálja életétől meg-fosztani — tégyen tehát rólla illendő tanuságot a' Pírák előtt. Ujjra proba alá vonattatván tehát, ki-jött, hogy a' viselős időnek hátulsó felét tölti, és így marada-meg életben, 's szabadon botsáttatván. Szenvedésiért bizonyos esztendei penziója rendelték, a' Bábák pedig illendő pirongsággal botsáttatának-el.